

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/28/2006

OCENA BRUKSELSKIEGO SZCZYTU I POSTRZEGANY STOSUNEK PAŃSTW UE DO POLSKI

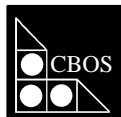
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

OCENA BRUKSELSKIEGO SZCZYTU I POSTRZEGANY STOSUNEK PAŃSTW UE DO POLSKI

- Społeczne poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej jest obecnie najwyższe od maja 1996 roku. Do zwolenników obecności naszego kraju w UE zalicza się 80% badanych, a tylko co ósmy (12%) jest jej przeciwnikiem.
- Najwięcej osób (35%) uważa, że wyniku negocjacji w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2007- 2013 nie można nazwać ani sukcesem, ani porażką polskiego rządu. Pozostali zdecydowanie częściej uznają go jednak za sukces (29%) niż za porażkę (8%) gabinetu Kazimierza Marcinkiewicza. Ponadto przeważa opinia (wyrażana przez 37% badanych), że w negocjacjach budżetowych Polska raczej nie mogła liczyć na wiele więcej ponad to, co udało się uzyskać. Odmiennego zdania jest 32% ankietowanych.
- Prawie dwie trzecie Polaków (65%) uważa, że możliwość uczestnictwa we wspólnym unijnym rynku, opartym na swobodnym przepływie ludzi, kapitału, towarów i usług, jest ważniejsza dla rozwoju Polski niż samo pozyskiwanie pieniędzy z budżetu UE (18%).
- Do najważniejszych sojuszników Polski najczęściej zaliczane są Niemcy (35%) i Wielka Brytania (28%). Na kolejnych miejscach znalazły się: Francja (19% wskazań) oraz Hiszpania i Czechy (po 16%). Nie ma obecnie państwa, które byłoby postrzegane jednoznacznie jako niechętne Polsce. Równie często wymieniano w tym kontekście trzy największe państwa unijne: Francję (26% wskazań) oraz Niemcy i Wielką Brytanię (po 25%).
- W opinii większości badanych (68%), Polska powinna mieć w Unii Europejskiej stałych sojuszników, z którymi będzie trwale współdziałać w różnych sprawach. Co ósma osoba (12%) opowiada się za zawieraniem doraźnych, krótkotrwałych sojuszy dla załatwiania różnych spraw.

Grudniowy szczyt Unii Europejskiej w Brukseli i przyjęty tam kompromis w sprawie budżetu Wspólnoty na lata 2007 - 2013 stał się dobrą okazją do zbadania nie tylko stosunku Polaków do członkostwa w Unii Europejskiej i ich reakcji na wynik negocjacji budżetowych, ale także - po raz pierwszy po rozszerzeniu tej organizacji - postrzegania nastawienia krajów unijnych do Polski¹. Czy Polacy mają poczucie, że znaleźli się wśród państw im przychylnych, czy też przeciwnie, że funkcjonują w niechętnym im środowisku. Czy utrzymuje się towarzyszące Polakom przed wejściem do Unii Europejskiej poczucie, że dwa największe państwa Unii - Niemcy i Francja - są im nieprzychylnie, czy może - także pod wpływem negocjacji i ustaleń w sprawie unijnego budżetu - przekonanie to się zmieniło.

POPARCIE DLA INTEGRACJI

Społeczne poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej jest obecnie najwyższe od momentu rozszerzenia tej organizacji. Do zwolenników obecności Polski w UE zalicza się 80% badanych. Równie wysokie poparcie w tej sprawie notowaliśmy tylko raz, przed dziesięciu laty - w maju 1996 roku.

Tabela 1

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	'04												'05						'06
	I	II	III	IV	V	VI	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	IX	I
	w procentach																		
Zwolennicy	61	60	62	64	71	69	70	69	72	77	76	77	74	77	76	74	78	73	80
Przeciwnicy	30	31	29	29	20	22	21	21	20	16	16	14	17	15	14	15	14	16	12
Niezdecydowani	9	9	9	7	9	9	9	10	8	7	8	9	9	8	10	11	8	10	8

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (188), 6-9 stycznia 2006 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1007).

Zwolennicy integracji stanowią zdecydowaną większość we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Mimo że wejście Polski do Unii Europejskiej przyczyniło się do wzrostu poparcia dla członkostwa wśród rolników, nadal stosunkowo częściej niż w innych grupach można wśród nich spotkać jego przeciwników (30%).

Poparcie dla integracji wyraźnie dominuje wśród zwolenników wszystkich najważniejszych ugrupowań politycznych i nawet w elektoratach nastawionych wcześniej sceptycznie sięga 80%.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
SLD	97	0	3
PO	95	3	2
PiS	85	10	5
LPR	80	10	10
Samoobrona	80	13	7

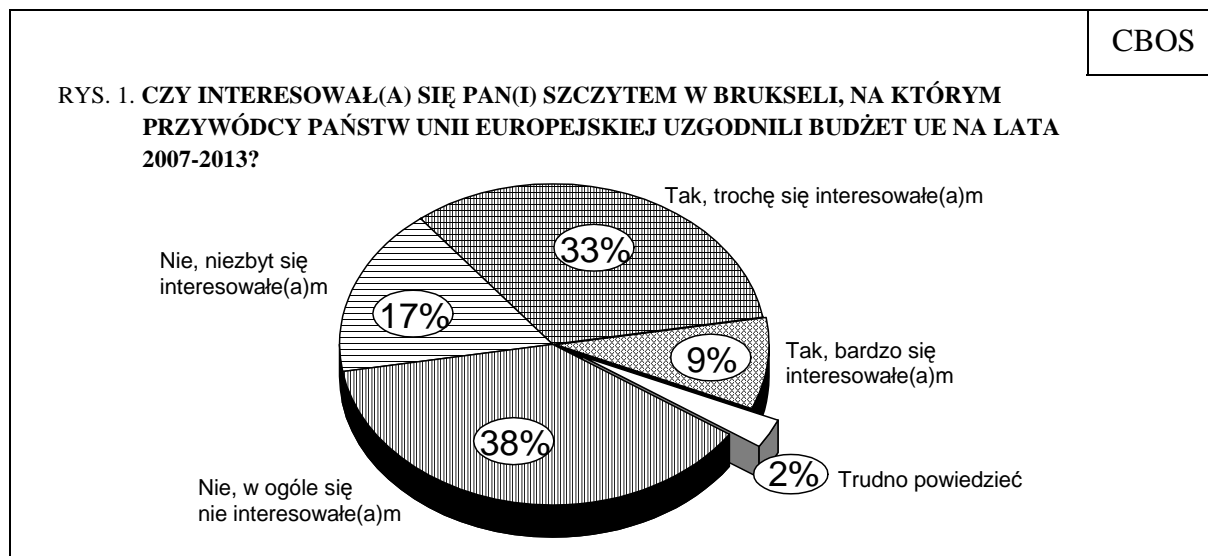
OPINIE O BUDŻETOWYM KOMPROMISIE

Jedną z przyczyn umacniania się społecznego poparcia dla integracji mogło być przyjęcie na szczycie w Brukseli kompromisu w sprawie budżetu UE na lata 2007- 2013. Biorąc pod uwagę istniejące możliwości i uwarunkowania, większość środowisk politycznych i opiniotwórczych uznała to porozumienie za korzystne dla Polski. Sam szczyt wzbudził w społeczeństwie bardzo umiarkowane zainteresowanie, zdecydowanie mniejsze - co rozumiałe - niż szczyt w Kopenhadze, na którym doszło do ostatecznego uzgodnienia warunków członkostwa Polski w UE. Jedyne 9% Polaków deklaruje, iż bardzo interesowało się przebiegiem ostatniego spotkania przywódców państw UE, a co trzeci (33%) przyznał, że trochę się tym interesował. Oznacza to, że brukselski szczyt przyciągnął uwagę łącznie nieco ponad dwóch piątych respondentów (42%), podczas gdy spotkanie w Kopenhadze - ponad połowy (ogółem 57%).

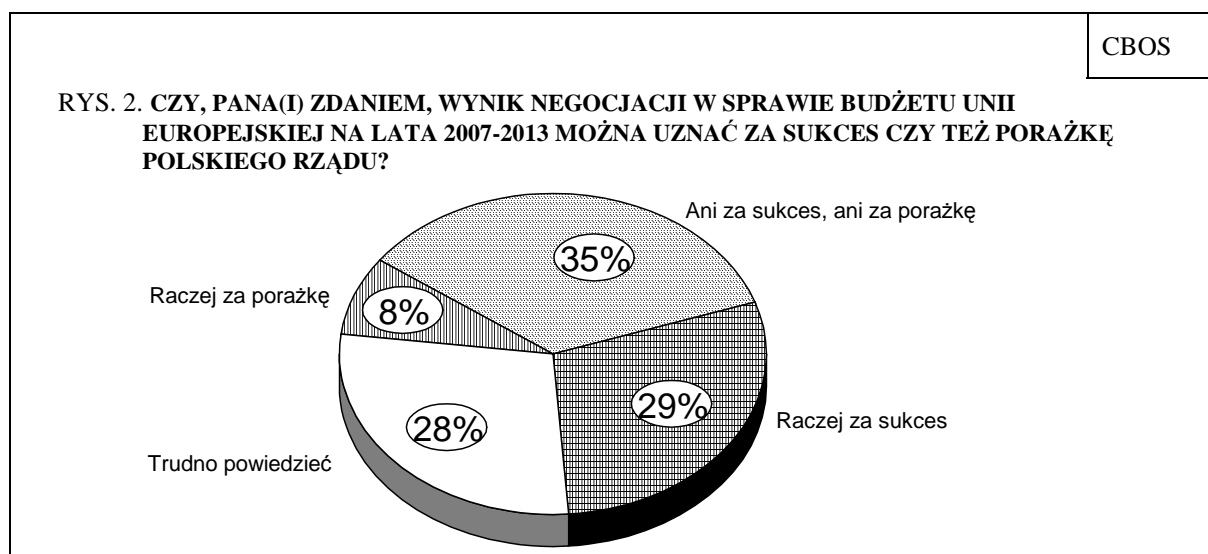
Grudniowy szczyt wzbudził zainteresowanie przede wszystkim osób lepiej wykształconych i najlepiej uposażonych. W grupie badanych z wykształceniem wyższym 67% deklarowało zainteresowanie spotkaniem przywódców UE, czyli ponad dwukrotnie

więcej niż w grupie mających wykształcenie podstawowe (30%). Wśród osób o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł zainteresowanych szczytem było aż 74% badanych, znacząco więcej niż wśród gorzej sytuowanych.

Stosunkowo duże zainteresowanie brukselskim szczytem notujemy także wśród ludzi w wieku od 55 do 64 lat (57%). Do relatywnie najmniej zainteresowanych jego przebiegiem można natomiast zaliczyć najmłodszych respondentów, w wieku od 18 do 24 lat (27%).

Spoleczne oceny osiągniętego porozumienia budżetowego są wyważone. Najwięcej osób uważa, że wyniku negocjacji w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2007-2013 nie można nazwać ani sukcesem, ani porażką polskiego rządu. Pozostali zdecydowanie częściej uznają go jednak za sukces niż za porażkę gabinetu Kazimierza Marcinkiewicza.

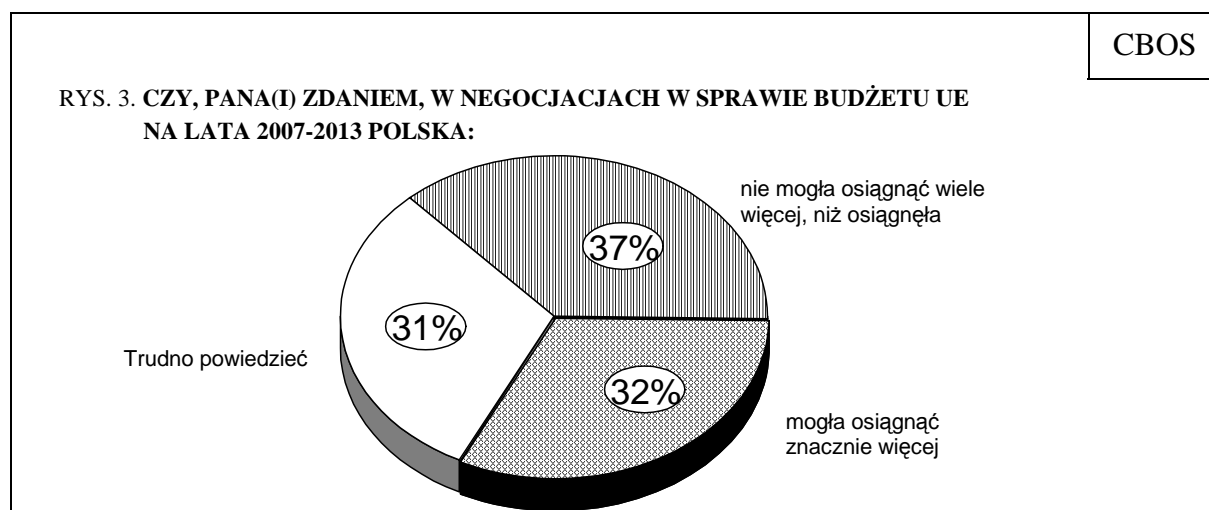

Charakterystyczne, że im większe zainteresowanie przebiegiem brukselskiego szczytu, a zatem większa wiedza o nim, tym częstsze przekonanie, że osiągnięty kompromis można uznać za sukces polskiego rządu. W elektoratach partyjnych o sukcesie w tym kontekście stosunkowo najczęściej mówili zwolennicy PO (40%) i PiS (39%).

Tabela 3

Czy interesował(a) się Pan(i) szczytem w Brukseli, na którym przywódcy państw Unii Europejskiej uzgodnili budżet UE na lata 2007-2013?	Czy, Pana(i) zdaniem, wynik negocjacji w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2007-2013 można uznać za sukces czy też porażkę polskiego rządu?			
	Raczej za sukces	Ani za sukces, ani za porażkę	Raczej za porażkę	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Tak, bardzo się interesowałem(a)m	62	27	7	4
Tak, trochę się interesowałem(a)m	44	45	8	4
Nie, niezbyt się interesowałem(a)m	27	45	12	16
Nie, w ogóle się nie interesowałem(a)m	11	25	8	56
Trudno powiedzieć	3	26	4	68

Podzielone są zdania co do tego, czy Polska mogła w negocjacjach budżetowych osiągnąć więcej, niż zdołała uzyskać. Przeważa jednak opinia, że polska delegacja nie mogła osiągnąć wiele więcej ponad to, co wywalczyła.

Przekonanie, że Polska nie mogła wiele więcej uzyskać w negocjacjach budżetowych, niż osiągnęła, jest tym częstsze, im większe zainteresowanie brukselskim szczytem. Opinię tę podzielają w większości osoby deklarujące, że przynajmniej w niewielkim stopniu interesowały się przebiegiem szczytu. Natomiast wśród niezainteresowanych brukselskimi negocjacjami budżetowymi przeważa opinia, że nasz kraj mógł osiągnąć w nich znacznie więcej.

Tabela 4

Czy interesował(a) się Pan(i) szczytem w Brukseli, na którym przywódcy państw Unii Europejskiej uzgodnili budżet UE na lata 2007-2013?	Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach w sprawie budżetu UE na lata 2007-2013 Polska:		
	mogła osiągnąć znacznie więcej	nie mogła osiągnąć wiele więcej, niż osiągnęła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak, bardzo się interesowałem(a)m	32	63	5
Tak, trochę się interesowałem(a)m	38	55	8
Nie, niezbyt się interesowałem(a)m	39	37	24
Nie, w ogóle się nie interesowałem(a)m	27	18	56
Trudno powiedzieć	15	10	75

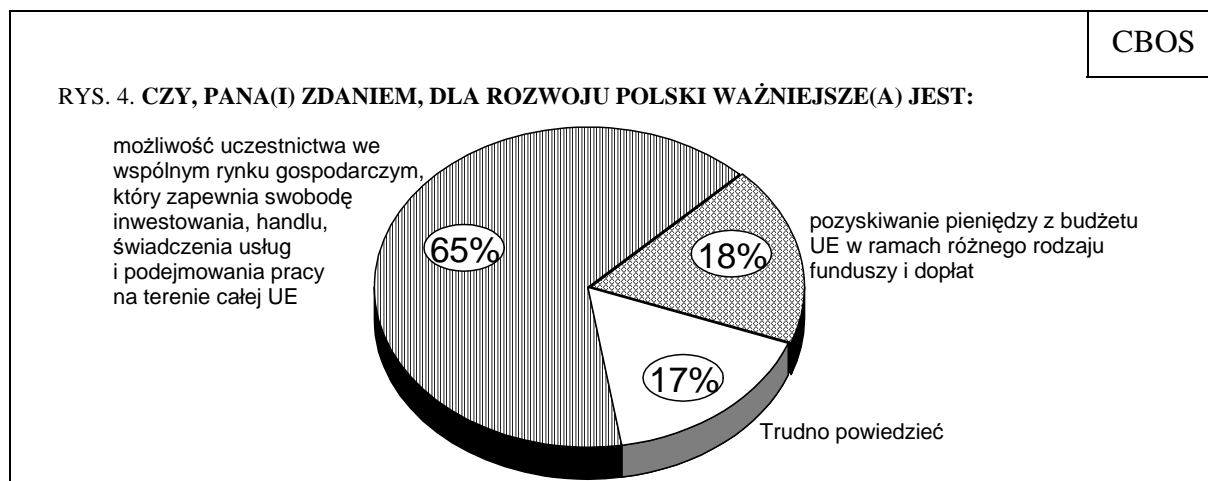
W elektoratach partyjnych o optymalnym wyniku negocjacji w sprawie budżetu UE na lata 2007-2013 mówią zwolennicy PO, SLD i PiS. Potencjalni wyborcy LPR i Samoobrony sądzą na ogół, że mógł on być dla Polski znacznie korzystniejszy.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach w sprawie budżetu UE na lata 2007-2013 Polska:		
	mogła osiągnąć znacznie więcej	nie mogła osiągnąć wiele więcej, niż osiągnęła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	25	53	22
PiS	26	50	24
PO	31	54	15
LPR	48	13	39
Samoobrona	56	23	21

Pozyskiwanie przez Polskę funduszy z Unii Europejskiej jest istotnym argumentem przemawiającym za obecnością naszego kraju w tej organizacji. Okazuje się jednak, że - także w opinii społecznej - nie jest to najważniejsza korzyść z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Prawie dwie trzecie Polaków uznało, że dla rozwoju Polski większe znaczenie ma sama możliwość uczestniczenia we wspólnym rynku opartym na swobodnym przepływie ludzi, kapitału, towarów i usług.

Przekonanie, że Polska więcej zyskuje mając możliwość uczestnictwa we wspólnym rynku gospodarczym niż jedynie poprzez absorpcję funduszy unijnych, przeważa we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Najczęściej z opinią tą zgadzają się osoby najlepiej sytuowane - o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł (83%) oraz właściciele firm (80%). Na znaczenie korzyści z funduszy z budżetu UE stosunkowo najczęściej wskazują mieszkańcy małych miast, nieprzekraczających 20 tys. ludności (32%). Być może to właśnie w małych miastach najbardziej widoczne są różnego rodzaju inwestycje współfinansowane z pieniędzy unijnych.

Przekonanie, że dla rozwoju Polski najważniejsza jest możliwość uczestniczenia we wspólnym rynku gospodarczym, przeważa w elektoratach wszystkich najważniejszych partii politycznych. Znaczenie pieniędzy pozyskiwanych w ramach różnego rodzaju funduszy i dopłat relatywnie najczęściej podkreślają potencjalni wyborcy LPR i Samoobrony.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, dla rozwoju Polski ważniejsze(a) jest:		
	pozyskiwanie pieniędzy z budżetu UE w ramach różnego rodzaju funduszy i dopłat	możliwość uczestnictwa we wspólnym rynku gospodarczym, który zapewnia swobodę inwestowania, handlu, świadczenia usług i podejmowania pracy na terenie całej UE	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	16	77	8
PiS	18	68	14
SLD	24	67	9
Samoobrona	34	57	9
LPR	34	51	16

POSTRZEGANY STOSUNEK KRAJÓW UE DO POLSKI

Dwa lata temu, jeszcze przed wejściem Polski do Unii Europejskiej, zapytaliśmy respondentów o to, które państwa unijne są największymi sprzymierzeńcami naszego kraju, a które są mu niechętnie. Obecnie powtórzyliśmy to pytanie uzupełniając listę państw o nowe kraje członkowskie.

W styczniu 2004 roku wśród największych sojuszników Polski w Unii Europejskiej wymieniano najczęściej Hiszpanię, a w dalszej kolejności Wielką Brytanię. Do państw niechętnych naszemu krajowi zaliczano przede wszystkim Niemcy i Francję. Obecnie odpowiedzi na to pytanie są bardziej rozproszone, trudniej jest wskazać zarówno głównego sprzymierzeńca naszego kraju w Unii, jak i państwo, którego stosunek do Polski jest nieprzychylny. Wynika to nie tylko z poszerzenia listy krajów należących do Wspólnoty, ale także ze zmienionej już sytuacji w Unii Europejskiej. Przed dwoma laty rozbieżności w mającej się wkrótce rozszerzyć Unii Europejskiej (wśród jej ówczesnych i przyszłych członków) budziła zasadność podjętej interwencji wojskowej w Iraku, a także zawarte w projekcie konstytucji europejskiej zapisy dotyczące sposobu głosowania w Radzie UE. Polska, biorąc udział w operacji w Iraku i opowiadając się za zachowaniem nicejskiego systemu głosowania w Radzie UE, zajęła wówczas podobne stanowisko jak Hiszpania, reprezentowana przez rząd premiera Aznara. W obu sprawach naszymi adwersarzami były dwa największe kraje unijne - Niemcy i Francja. Można było wówczas odnieść wrażenie, że Polska nie jest traktowana w UE jak równorzędny partner i że wolno jej mniej niż państwom członkowskim Unii. Zawieszenie procesu ratyfikacji konstytucji europejskiej po jej odrzuceniu w referendum we Francji, wzrastający sceptycyzm co do słuszności interwencji w Iraku, zmiana rządów w Hiszpanii oraz w Niemczech i - wreszcie - negocjacje w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2007-2013 przyczyniły się zapewne do zmian w myśleniu Polaków o nastawieniu krajów unijnych do Polski.

Obecnie wśród największych sprzymierzeńców Polski w Unii Europejskiej najczęściej wskazywane są Niemcy. Poczucie, że Polska może liczyć na wsparcie Niemiec, nie jest tak powszechne jak w grudniu 1998 roku, kiedy to aż 59% Polaków wymieniało je jako państwo w największym stopniu popierające aspiracje Polski do członkostwa w Unii Europejskiej. Uznanie Niemiec za największego sojusznika Polski świadczy jednak o tym, że fundamenty dla dobrych stosunków polsko-niemieckich zbudowane w okresie, kiedy kanclerzem był Helmut Kohl, są na tyle mocne, by możliwe było utrzymanie dobrych relacji między naszymi

krajami mimo rozbieżności dotyczących zarówno kwestii polityki UE, jak i powracających sporów historycznych.

Do najważniejszych sojuszników Polski stosunkowo często zaliczano także: Wielką Brytanię (mniej więcej z takim samym odsetkiem jak dwa lata temu), Francję (znacząco częściej niż wówczas) oraz Hiszpanię (zdecydowanie rzadziej niż przed dwoma laty). Wśród państw odbieranych jako sprzymierzeńcy Polski znalazły się także Czechy, które uzyskały zarazem najwięcej wskazań spośród nowych państw unijnych.

			CBOS
Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, największymi sprzymierzeńcami Polski? Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa			
	I 2004	I 2006	
Niemcy	19%	35%	
Wielka Brytania	26%	28%	
Francja	10%	19%	
Czechy	-	16%	
Hiszpania	45%	16%	
Irlandia	11%	14%	
Litwa	-	11%	
Włochy	18%	10%	
Szwecja	14%	7%	
Holandia	13%	7%	
Węgry	-	7%	
Słowacja	-	7%	
Austria	4%	4%	
Dania	10%	3%	
Belgia	6%	3%	
Finlandia	2%	2%	
Grecja	6%	2%	
Łotwa	-	2%	
Portugalia	4%	1%	
Luksemburg	1%	1%	
Słowenia	-	1%	
Estonia	-	1%	
Cypr	-	0%	
Malta	-	0%	
Trudno powiedzieć	23%	25%	

Nie ma obecnie państwa, które byłyby postrzegane jednoznacznie jako niechętne Polsce, równie często bowiem wymieniano w tym kontekście trzy największe państwa unijne: Francję, Niemcy i Wielką Brytanię. O ile jednak zdecydowanie ubyłoby osób przekonanych o nieprzychylnym stosunku Francji i Niemiec do Polski, o tyle przybyło tych, którzy do grona państw niechętnych Polsce zaliczają Wielką Brytanię. Zapewne jest to reakcja na niekorzystne dla Polski ograniczenie (w stosunku do wcześniejszych propozycji Luksemburga) budżetu Unii Europejskiej na lata 2007-2013 przez rząd Tony'ego Blaira.

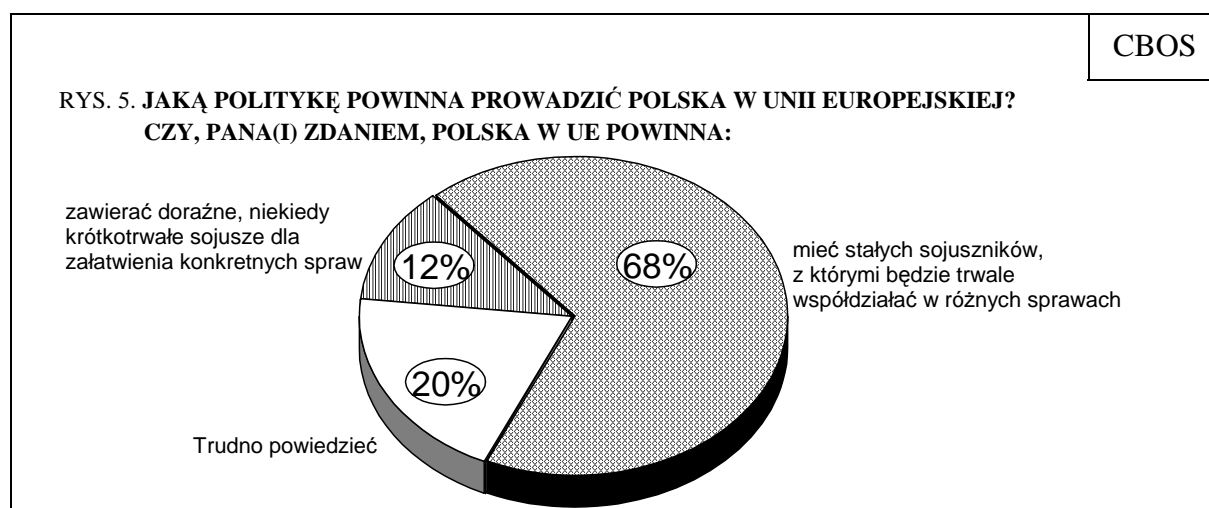
			CBOS
Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, najbardziej niechętne Polsce? Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa			
	I 2004	I 2006	
Francja	54%	26%	
Niemcy	57%	25%	
Wielka Brytania	13%	25%	
Austria	12%	10%	
Włochy	12%	6%	
Belgia	7%	4%	
Czechy	-	4%	
Holandia	6%	4%	
Litwa	-	3%	
Hiszpania	2%	3%	
Szwecja	4%	2%	
Dania	3%	2%	
Irlandia	2%	2%	
Portugalia	2%	2%	
Estonia	-	2%	
Łotwa	-	2%	
Słowacja	-	2%	
Grecja	2%	1%	
Luksemburg	2%	1%	
Finlandia	1%	1%	
Słowenia	-	1%	
Węgry	-	1%	
Malta	-	1%	
Cypr	-	1%	
Trudno powiedzieć	23%	38%	

Zestawienie obrazujące różnicę między ilością wskazań pozytywnych i negatywnych, jakie uzyskało każde państwo, pokazuje postrzegany stosunek „netto” danego państwa do Polski. Ze sporządzonego bilansu wynika, że większość państw UE jest postrzegana jako raczej przychylna niż niechętna Polsce. Wśród nich za stosunkowo najbardziej pozytywnie nastawione do Polski uznano Niemcy, Hiszpanię i Irlandię. Nie ma tym razem krajów odbieranych jako wyraźnie niechętne Polsce. Za raczej niechętne naszemu krajowi niż przychylne uznano przede wszystkim Francję oraz Austrię.

Tabela 7

Państwa Unii Europejskiej	Odsetki wskazań pozytywnych	Odsetki wskazań negatywnych	Różnica między wskazaniami pozytywnymi i negatywnymi. Postrzegany stosunek „netto” danego państwa do Polski
Austria	4	10	-6
Belgia	3	4	-1
Cypr	0	1	-1
Czechy	16	4	12
Dania	3	2	1
Estonia	1	2	-1
Finlandia	2	1	1
Francja	19	26	-7
Grecja	2	1	1
Hiszpania	16	3	13
Holandia	7	4	3
Irlandia	14	2	12
Litwa	11	3	8
Luksemburg	1	1	0
Łotwa	2	2	0
Malta	0	1	-1
Niemcy	35	25	10
Portugalia	1	2	-1
Słowacja	7	2	5
Słowenia	1	1	0
Szwecja	7	2	5
Węgry	7	1	6
Wielka Brytania	28	25	3
Włochy	10	6	4

Zmiany postrzegania stosunku krajów Unii Europejskiej do Polski, jakie nastąpiły w ciągu ostatnich dwóch lat, a także brak jednoznacznych wskazań dotyczących sprzymierzeńców naszego kraju w UE wskazują pośrednio, że polityka Polski we Wspólnocie opierała się jak dotychczas raczej na szukaniu sprzymierzeńców dla załatwienia konkretnych spraw niż na budowaniu strategicznych sojuszy na lata. Oba te podejścia mają w Polsce swoich zwolenników i przeciwników. Ankietowani przez nas Polacy w zdecydowanej większości przychylają się do poglądu, według którego Polska powinna mieć stałych sojuszników, z którymi będzie trwale współdziałać w różnych sprawach. Do zwolenników zawierania doraźnych, krótkotrwałych sojuszy dla załatwienia różnych spraw można zaliczyć co ósmą osobę.

Opinia, że Polska powinna mieć w Unii Europejskiej trwałych sojuszników, wyraźnie przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych oraz w elektoratach wszystkich partii politycznych cieszących się największym poparciem społecznym.

Kompromis budżetowy zawarty na szczycie Unii Europejskiej w Brukseli został doceniony przez opinię publiczną w Polsce i uznany raczej za sukces niż porażkę gabinetu Kazimierza Marcinkiewicza. Notabene bardziej zadowoleni z porozumienia budżetowego są wyborcy wyraźnie opozycyjnych wobec rządu PO i SLD niż zwolennicy wspierających go w parlamencie LPR i Samoobrony. To zapewne m.in. przyjęcie zadowolającego dla Polski

budżetu Unii Europejskiej przyczyniło się do umocnienia się społecznego poparcia dla członkostwa naszego kraju w tej organizacji, które jest obecnie najwyższe od dziesięciu lat.

Przystępując do Unii Europejskiej Polacy mieli poczucie, że naszym największym sojusznikiem w Unii Europejskiej jest Hiszpania, natomiast dwa największe państwa unijne - Francja i Niemcy - niechętnie patrzą na nasze aspiracje do odgrywania znaczącej roli w Europie. Obecnie, po doświadczeniach pierwszego okresu członkostwa w Unii Europejskiej, trudniej jest jednoznacznie wskazać zarówno sprzymierzeńców Polski w UE, jak i - co akurat jest raczej powodem do zadowolenia niż do niepokoju - państwa Polakom nieprzychylnie. Na pewno godny podkreślenia jest fakt, że zdecydowanie poprawił się postrzegany stosunek Francji i Niemiec do Polski. Co więcej, to właśnie Niemcy są obecnie najczęściej wskazywane jako państwo najbardziej przychylnie nastawione do Polski.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej
czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

(%)

	Popieram	Jestem temu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	80	12	9	1007
Płeć				
Mężczyźni	83	13	4	479
Kobiety	76	11	13	528
Wiek				
18-24 lat	87	9	4	154
25-34	83	9	8	177
35-44	85	8	7	172
45-54	82	12	6	186
55-64	78	12	10	139
65 lat i więcej	64	20	17	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	71	16	13	376
Miasto do 20 tys.	81	11	8	125
20-100 tys.	89	5	6	197
101-500 tys.	84	11	5	193
501 tys.i więcej mieszk.	83	9	8	116
Wykształcenie				
Podstawowe	69	15	16	290
Zasadnicze zawodowe	78	13	8	258
Średnie	86	9	5	350
Wyższe	92	7	1	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	88	12	0	56
Prac.umysł.niż.szczebła	93	6	1	103
Pracownicy fiz.- umysł.	82	6	12	75
Robotnicy wykwalifikowani	86	10	4	99
Robotnicy niewykwalifik.	73	11	17	41
Rolnicy	68	30	3	53
Pracujący na własny rach.	82	11	7	28
Bierni zawodowo				
Renciści	71	14	15	99
Emeryci	70	16	14	214
Uczniowie i studenci	95	4	1	77
Bezrobotni	80	12	7	118
Gospodynie domowe i inni	74	4	22	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	92	6	2	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	95	1	4	84
sekt. pryw. poza rolnict.	78	13	9	173
prywatnym gosp. rolnym	73	25	2	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	78	12	10	133
301-500	75	13	13	173
501-900	82	9	9	205
901-1200	83	14	3	84
Powyżej 1200 zł	96	4	0	59
Ocena własnych war. mater.				
Złe	71	15	14	311
Średnie	81	11	8	426
Dobre	88	8	4	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	69	18	13	73
Raz w tygodniu	81	12	8	538
1-2 razy w miesiącu	82	11	7	134
Kilka razy w roku	79	10	11	164
W ogóle nie uczestniczy	79	11	10	98
Poglądy polityczne				
Lewica	84	13	3	118
Centrum	84	9	7	286
Prawica	86	12	3	330
Trudno powiedzieć	65	14	20	273

Tabela 2. Czy interesował(a) się Pan(i) szczytem w Brukseli, na którym przywódcy państw Unii Europejskiej uzgodnili budżet UE na lata 2007-13 ? 1 - Tak, bardzo się interesowałem(a)m; 2 - Tak, trochę się interesowałem(a)m; 3 - Nie, niezbyt się interesowałem(a)m; 4 - Nie, w ogóle się nie interesowałem(a)m

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	33	17	38	3	1007
Płeć						
Mężczyźni	13	40	17	29	2	479
Kobiety	6	26	18	47	3	528
Wiek						
18-24 lat	4	23	22	49	2	154
25-34	6	29	27	35	3	177
35-44	6	43	17	32	2	172
45-54	9	35	19	36	1	186
55-64	17	40	7	35	2	139
65 lat i więcej	13	28	10	43	6	179
Miejsce zamieszkania						
Wies	7	28	17	45	3	376
Miasto do 20 tys.	8	30	24	34	4	125
20-100 tys.	10	35	14	38	4	197
101-500 tys.	12	37	18	33	0	193
501 tys.i więcej mieszk.	11	42	15	30	1	116
Wykształcenie						
Podstawowe	5	25	13	52	5	290
Zasadnicze zawodowe	5	34	18	41	2	258
Średnie	13	33	20	31	2	350
Wyższe	16	51	16	18	0	109
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	14	50	17	19	0	56
Prac.umysł.niż.szczebła	10	47	16	25	2	103
Pracownicy fiz.- umysł.	7	24	23	44	2	75
Robotnicy wykwalifikowani	11	38	19	29	3	99
Robotnicy niewykwalifik.	2	21	28	47	3	41
Rolnicy	4	38	19	37	2	53
Pracujący na własny rach.	19	34	24	23	0	28
Bierni zawodowo						
Renciści	14	29	14	41	2	99
Emeryci	12	32	9	42	5	214
Uczniowie i studenci	5	26	23	45	1	77
Bezrobotni	5	31	18	44	2	118
Gospodynie domowe i inni	3	16	24	55	2	45
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	12	43	17	27	1	143
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	11	37	24	26	2	84
sekt. pryw. poza rolnict.	8	34	21	36	2	173
prywatnym gosp. rolnym	6	37	21	33	2	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	4	30	16	49	1	133
301-500	9	27	21	42	1	173
501-900	13	36	14	35	2	205
901-1200	6	37	21	33	2	84
Powyżej 1200 zł	27	47	15	10	2	59
Ocena własnych war. mater.						
Złe	7	31	17	43	2	311
Średnie	7	31	18	40	4	426
Dobre	14	37	17	30	1	270
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	32	10	47	3	73
Raz w tygodniu	9	35	18	36	2	538
1-2 razy w miesiącu	8	35	19	37	1	134
Kilka razy w roku	12	32	16	38	2	164
W ogóle nie uczestniczy	6	22	17	45	10	98
Poglądy polityczne						
Lewica	16	42	17	25	0	118
Centrum	6	35	18	39	2	286
Prawica	15	43	19	22	1	330
Trudno powiedzieć	2	14	14	62	7	273

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, wynik negocjacji w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2007-2013 można uznać za sukces czy też porażkę polskiego rządu?
1 - Raczej za sukces; 2 - Ani za sukces, ani za porażkę; 3 - Raczej za porażkę

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	35	8	28	1007
Płeć					
Mężczyźni	35	37	9	19	479
Kobiety	23	33	8	36	528
Wiek					
18-24 lat	27	34	7	32	154
25-34	27	46	7	20	177
35-44	34	33	9	25	172
45-54	29	37	8	26	186
55-64	30	37	10	22	139
65 lat i więcej	28	24	9	39	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	24	34	8	35	376
Miasto do 20 tys.	24	36	11	29	125
20-100 tys.	32	36	6	27	197
101-500 tys.	34	37	9	20	193
501 tys. i więcej mieszk.	38	35	8	18	116
Wykształcenie					
Podstawowe	20	27	9	44	290
Zasadnicze zawodowe	27	38	8	27	258
Średnie	33	38	9	19	350
Wyższe	44	40	5	11	109
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	41	43	4	12	56
Prac. umysł. niż. szczebla	45	29	11	15	103
Pracownicy fiz.- umysł.	20	49	8	23	75
Robotnicy wykwalifikowani	40	31	9	21	99
Robotnicy niewykwalifik.	13	51	4	32	41
Rolnicy	13	56	10	21	53
Pracujący na własny rach.	38	31	16	15	28
Bierni zawodowo					
Renciści	20	31	11	39	99
Emeryci	27	31	8	34	214
Uczniowie i studenci	26	34	5	35	77
Bezrobotni	33	30	9	28	118
Gospodynie domowe i inni	20	35	2	43	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	40	36	5	19	143
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	32	43	10	15	84
sekt. pryw. poza rolnict.	30	38	11	21	173
prywatnym gosp. rolnym	19	51	10	20	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	40	7	32	133
301-500	28	33	12	27	173
501-900	36	28	7	28	205
901-1200	29	45	11	15	84
Powyżej 1200 zł	55	34	7	3	59
Ocena własnych war. mater.					
Złe	24	32	10	34	311
Średnie	28	36	8	27	426
Dobre	36	37	6	21	270
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	29	27	11	33	73
Raz w tygodniu	33	35	7	26	538
1-2 razy w miesiącu	24	37	12	28	134
Kilka razy w roku	25	38	8	29	164
W ogóle nie uczestniczy	24	37	10	29	98
Poglądy polityczne					
Lewica	27	49	9	15	118
Centrum	26	44	8	22	286
Prawica	44	33	8	15	330
Trudno powiedzieć	14	22	9	54	273

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2007-2013 Polska: 1 - mogła osiągnąć znacznie więcej; 2 - nie mogła osiągnąć wiele więcej, niż osiągnęła

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	32	37	31	1007
Płeć				
Mężczyźni	32	46	22	479
Kobiety	33	29	38	528
Wiek				
18-24 lat	39	28	33	154
25-34	39	37	24	177
35-44	27	46	27	172
45-54	35	36	30	186
55-64	33	43	24	139
65 lat i więcej	23	32	45	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	34	29	38	376
Miasto do 20 tys.	37	29	34	125
20-100 tys.	30	39	31	197
101-500 tys.	34	46	20	193
501 tys.i więcej mieszk.	26	55	19	116
Wykształcenie				
Podstawowe	28	24	48	290
Zasadnicze zawodowe	34	38	28	258
Średnie	38	40	22	350
Wyższe	26	58	16	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	50	17	56
Prac.umysł.niż.szczebla	36	50	14	103
Pracownicy fiz.- umysł.	37	41	22	75
Robotnicy wykwalifikowani	30	46	24	99
Robotnicy niewykwalifik.	34	27	39	41
Rolnicy	45	27	28	53
Pracujący na własny rach.	26	48	25	28
Bierni zawodowo				
Renciści	32	32	36	99
Emeryci	26	35	39	214
Uczniowie i studenci	38	28	34	77
Bezrobotni	37	31	31	118
Gospodynie domowe i inni	19	30	51	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	33	45	22	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	32	52	16	84
sekt. pryw. poza rolnict.	34	41	25	173
prywatnym gosp. rolnym	41	35	25	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	41	28	31	133
301-500	36	35	30	173
501-900	24	43	32	205
901-1200	31	43	26	84
Powyżej 1200 zł	28	66	6	59
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	31	36	311
Średnie	32	37	31	426
Dobre	32	44	24	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	29	35	36	73
Raz w tygodniu	34	37	29	538
1-2 razy w miesiącu	33	37	30	134
Kilka razy w roku	32	36	32	164
W ogóle nie uczestniczy	28	41	30	98
Poglądy polityczne				
Lewica	39	45	17	118
Centrum	37	39	24	286
Prawica	31	50	19	330
Trudno powiedzieć	27	16	57	273

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, dla rozwoju Polski ważniejsze jest:
 1 - pozyskiwanie pieniędzy z budżetu Unii Europejskiej w ramach
 różnego rodzaju funduszy i dopłat; 2 - możliwość uczestnictwa
 we wspólnym rynku gospodarczym, który zapewnia swobodę
 inwestowania, handlu, świadczenia usług i podejmowania pracy
 na terenie całej Unii Europejskiej

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	65	17	1006
Płeć				
Mężczyźni	19	69	12	478
Kobiety	17	61	22	528
Wiek				
18-24 lat	19	69	11	154
25-34	17	72	11	177
35-44	16	69	15	172
45-54	19	66	15	186
55-64	13	69	18	139
65 lat i więcej	23	47	30	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	16	60	24	376
Miasto do 20 tys.	32	51	17	125
20-100 tys.	16	70	14	197
101-500 tys.	17	72	11	193
501 tys.i więcej mieszk.	15	75	10	116
Wykształcenie				
Podstawowe	23	48	30	290
Zasadnicze zawodowe	17	66	17	258
Średnie	15	76	10	349
Wyższe	20	74	6	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	23	72	6	56
Prac.umysł.niż.szczebla	15	77	8	103
Pracownicy fiz.- umysł.	14	79	6	75
Robotnicy wykwalifikowani	13	74	14	99
Robotnicy niewykwalifik.	27	58	16	41
Rolnicy	18	62	20	53
Pracujący na własny rach.	13	80	8	28
Bierni zawodowo				
Renciści	23	51	26	99
Emeryci	17	55	28	214
Uczniowie i studenci	16	73	11	77
Bezrobotni	24	63	13	117
Gospodynie domowe i inni	14	60	26	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	16	76	8	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	17	76	6	84
sekt. pryw. poza rolnict.	18	70	12	173
prywatnym gosp. rolnym	19	63	17	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	19	62	19	133
301-500	15	67	17	172
501-900	16	68	16	205
901-1200	16	73	11	84
Powyżej 1200 zł	15	83	3	59
Ocena własnych war. mater.				
Złe	19	58	22	311
Średnie	18	64	18	425
Dobre	17	74	9	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	14	61	25	73
Raz w tygodniu	18	67	15	537
1-2 razy w miesiącu	20	63	17	134
Kilka razy w roku	19	60	21	164
W ogóle nie uczestniczy	18	68	14	98
Poglądy polityczne				
Lewica	24	69	7	118
Centrum	17	74	9	286
Prawica	18	72	10	329
Trudno powiedzieć	16	45	38	273

Tabela 6. Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, największymi sprzymierzeńcami Polski?
Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Austria	Belgia	Cypr	Czechy	Dania	Estonia	Finlandia	Francja
Ogółem	4	3	0	16	3	1	2	19
Płeć								
Mężczyźni	4	3	0	18	5	1	3	22
Kobiety	4	4	0	14	2	1	1	17
Wiek								
18-24 lat	4	5	0	24	3	2	2	19
25-34	4	2	1	21	3	2	0	21
35-44	1	2	0	13	2	1	3	20
45-54	5	3	0	12	4	1	3	22
55-64	4	7	0	9	4	1	3	17
65 lat i więcej	4	1	0	14	2	0	2	15
Miejsce zamieszkania								
Wieś	4	2	1	15	2	0	2	16
Miasto do 20 tys.	1	7	1	15	3	3	1	18
20-100 tys.	3	3	0	17	4	1	3	23
101-500 tys.	4	2	0	13	5	1	2	24
501 tys. i więcej mieszk.	5	4	0	17	3	2	3	17
Wykształcenie								
Podstawowe	3	4	0	16	2	0	1	14
Zasadnicze zawodowe	3	3	1	15	3	1	2	23
Średnie	6	4	0	16	5	2	2	20
Wyższe	2	0	1	14	2	3	4	21
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	2	2	0	16	2	2	4	10
Prac.umysł.niż.szczegła	2	2	0	14	3	2	4	25
Pracownicy fiz.- umysł.	6	3	0	17	6	4	1	25
Robotnicy wykwalifikowani	4	3	0	21	2	1	3	14
Robotnicy niewykwalifik.	0	10	0	24	4	0	2	17
Rolnicy	11	0	0	11	7	0	0	18
Pracujący na własny rach.	7	0	0	10	6	0	6	19
Bierni zawodowo								
Renciści	3	2	0	13	3	2	3	16
Emeryci	5	3	0	13	2	0	1	19
Uczniowie i studenci	1	5	0	24	4	0	0	22
Bezrobotni	3	6	3	15	2	2	3	21
Gospodynie domowe i inni	2	3	0	9	2	0	0	20
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	3	5	0	17	1	2	2	21
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	5	0	0	11	6	1	3	17
sekt. pryw. poza rolnict.	3	2	0	21	4	2	3	18
prywatnym gosp. rolnym	10	0	0	11	7	0	3	18
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	5	4	0	15	5	1	2	25
301-500	3	5	1	17	4	1	3	16
501-900	4	3	0	18	2	1	2	20
901-1200	4	3	0	10	2	1	0	24
Powyżej 1200 zł	8	0	0	14	4	0	3	22
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	5	0	14	4	1	2	19
Średnie	5	2	0	14	3	1	2	18
Dobre	5	3	1	19	3	1	2	22
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	4	4	0	12	1	1	5	15
Raz w tygodniu	4	3	1	17	3	1	2	18
1-2 razy w miesiącu	2	7	0	10	3	1	3	24
Kilka razy w roku	6	2	1	14	4	0	0	23
W ogóle nie uczestniczy	1	4	0	17	4	3	3	17
Poglądy polityczne								
Lewica	4	3	1	13	4	2	3	31
Centrum	6	3	0	19	4	0	3	22
Prawica	2	5	0	17	5	2	3	20
Trudno powiedzieć	2	2	1	11	0	1	0	10

(continued)

Tabela 6 (cd.). Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, największymi sprzymierzeńcami Polski?
Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Grecja	Hiszpania	Holandia	Irlandia	Litwa	Luksemburg	Łotwa	Malta
Ogółem	2	16	7	14	11	1	2	0
Płeć								
Mężczyźni	1	18	9	16	12	1	2	0
Kobiety	3	14	6	11	10	1	2	0
Wiek								
18-24 lat	2	13	10	14	10	1	2	0
25-34	2	10	8	15	11	1	4	0
35-44	3	18	7	16	13	3	1	0
45-54	2	21	7	16	9	1	1	0
55-64	2	22	5	13	11	2	1	1
65 lat i więcej	1	13	5	8	11	0	2	0
Miejsce zamieszkania								
Wieś	2	13	9	8	9	0	1	0
Miasto do 20 tys.	1	20	7	13	12	4	2	0
20-100 tys.	2	15	7	19	10	2	2	0
101-500 tys.	2	21	5	15	11	1	3	0
501 tys. i więcej mieszk.	4	14	5	24	15	3	2	0
Wykształcenie								
Podstawowe	2	10	9	7	8	1	1	0
Zasadnicze zawodowe	1	15	8	12	9	1	3	0
Średnie	2	20	7	17	13	1	1	0
Wyższe	4	20	1	26	14	2	3	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	6	25	2	20	12	0	4	0
Prac.umysł.niż.szczegła	2	18	3	25	14	1	2	0
Pracownicy fiz.- umysł.	0	19	6	16	7	0	1	0
Robotnicy wykwalifikowani	1	18	10	20	11	2	1	0
Robotnicy niewykwalifik.	3	7	15	9	5	0	0	0
Rolnicy	0	12	0	5	13	0	3	0
Pracujący na własny rach.	3	23	7	29	10	7	0	0
Bierni zawodowo								
Renciści	1	16	7	5	12	1	4	1
Emeryci	2	15	7	8	12	1	1	0
Uczniowie i studenci	1	14	8	17	7	1	3	0
Bezrobotni	3	16	9	12	11	3	3	0
Gospodynie domowe i inni	3	4	13	12	11	0	0	0
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	4	21	4	18	11	2	2	0
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	2	21	5	20	5	0	1	0
sekt. pryw. poza rolnict.	1	16	10	22	13	2	1	0
prywatnym gosp. rolnym	0	12	0	4	12	0	3	0
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	1	12	8	11	13	1	3	0
301-500	1	13	8	8	12	1	1	1
501-900	4	18	9	11	13	2	2	0
901-1200	4	16	6	17	11	0	4	0
Powyżej 1200 zł	4	32	0	30	16	0	0	0
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	11	8	11	11	3	2	0
Średnie	2	16	8	12	10	0	1	0
Dobre	3	22	5	19	12	1	2	0
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	4	18	5	15	12	0	0	0
Raz w tygodniu	3	16	7	12	11	1	2	0
1-2 razy w miesiącu	1	17	5	11	13	3	2	0
Kilka razy w roku	0	17	9	16	9	1	1	1
W ogóle nie uczestniczy	1	11	9	19	7	1	4	0
Poglądy polityczne								
Lewica	2	28	6	18	13	1	2	0
Centrum	1	15	7	13	13	0	1	0
Prawica	3	22	8	19	11	3	2	0
Trudno powiedzieć	2	5	6	6	7	1	3	0

(continued)

Tabela 6 (cd.). Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, największymi sprzymierzeńcami Polski?
Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Niemcy	Portugalia	Słowacja	Słowenia	Szwecja	Węgry	Wielka Brytania	Włochy
Ogółem	35	1	7	1	7	7	28	10
Płeć								
Mężczyźni	38	1	7	1	8	9	34	10
Kobiety	32	0	7	2	5	5	23	11
Wiek								
18-24 lat	34	0	10	1	4	4	32	8
25-34	35	1	9	0	7	8	34	10
35-44	42	0	6	2	9	5	28	17
45-54	39	2	5	2	8	6	30	6
55-64	36	0	6	1	8	8	31	15
65 lat i więcej	23	1	5	1	4	12	15	8
Miejsce zamieszkania								
Wieś	33	1	8	3	5	6	22	12
Miasto do 20 tys.	28	1	3	1	6	4	25	10
20-100 tys.	37	0	6	0	10	8	39	12
101-500 tys.	42	0	7	1	5	10	33	8
501 tys. i więcej mieszk.	32	0	6	0	8	9	24	6
Wykształcenie								
Podstawowe	30	0	4	2	5	7	21	9
Zasadnicze zawodowe	42	2	8	1	6	6	28	12
Średnie	34	1	8	1	6	6	31	10
Wyższe	33	0	7	0	11	14	38	10
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	39	0	7	0	10	13	35	13
Prac. umysł. niż. szczebla	39	1	5	0	4	3	33	12
Pracownicy fiz. - umysł.	37	0	7	0	8	3	38	10
Robotnicy wykwalifikowani	40	2	4	1	11	7	33	12
Robotnicy niewykwalifik.	54	0	5	0	6	6	26	11
Rolnicy	31	3	11	4	9	6	20	2
Pracujący na własny rach.	46	0	3	0	16	10	27	6
Bierni zawodowo								
Renciści	29	1	7	4	5	9	23	11
Emeryci	28	0	6	1	4	10	20	9
Uczniowie i studenci	36	0	9	1	2	6	29	7
Bezrobotni	32	0	10	3	8	6	32	12
Gospodynie domowe i inni	33	0	7	0	6	4	33	18
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	47	1	6	0	6	7	27	14
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	43	0	5	1	10	5	36	13
sekt. pryw. poza rolnict.	35	1	6	0	9	6	38	8
prywatnym gosp. rolnym	34	3	11	4	8	9	22	4
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	35	0	8	2	10	3	28	12
301-500	32	0	7	2	6	7	25	6
501-900	37	0	7	2	5	7	27	10
901-1200	33	0	12	0	8	11	26	15
Powyżej 1200 zł	46	0	6	0	14	22	36	7
Ocena własnych war. mater.								
Złe	29	1	8	2	9	6	27	10
Średnie	37	0	5	1	7	7	26	12
Dobre	38	1	8	2	4	8	33	8
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	24	0	9	1	2	7	19	17
Raz w tygodniu	37	1	8	2	7	7	28	11
1-2 razy w miesiącu	39	0	3	1	7	6	30	11
Kilka razy w roku	32	0	4	0	9	9	32	7
W ogóle nie uczestniczy	28	0	7	1	7	6	29	7
Poglądy polityczne								
Lewica	45	1	6	1	8	8	27	10
Centrum	39	1	9	2	6	9	28	11
Prawica	37	1	7	1	10	9	35	11
Trudno powiedzieć	23	0	5	1	4	2	20	9

(continued)

Tabela 6 (cd.). Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, największymi sprzymierzeńcami Polski? Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	1007
Płeć		
Mężczyźni	17	479
Kobiety	31	528
Wiek		
18-24 lat	21	154
25-34	20	177
35-44	21	172
45-54	23	186
55-64	21	139
65 lat i więcej	40	179
Miejsce zamieszkania		
Wieś	32	376
Miasto do 20 tys.	27	125
20-100 tys.	15	197
101-500 tys.	18	193
501 tys.i więcej mieszk.	21	116
Wykształcenie		
Podstawowe	38	290
Zasadnicze zawodowe	23	258
Średnie	18	350
Wyższe	13	109
Grupa społ.-zaw. pracujący		
Kadra kier.,inteligencja	15	56
Prac.umysł.niż.szczebła	16	103
Pracownicy fiz.- umysł.	17	75
Robotnicy wykwalifikowani	17	99
Robotnicy niewykwalifik.	21	41
Rolnicy	39	53
Pracujący na własny rach.	19	28
Bierni zawodowo		
Renciści	29	99
Emeryci	34	214
Uczniowie i studenci	22	77
Bezrobotni	20	118
Gospodynie domowe i inni	31	45
Pracuje w:		
inst. państw., publicznej	17	143
spółce właścicieli		
prywatnych i państwa	19	84
sekt. pryw. poza rolnict.	16	173
prywatnym gosp. rolnym	34	55
Dochody na jedną osobę		
Do 300 zł	24	133
301-500	29	173
501-900	22	205
901-1200	20	84
Powyżej 1200 zł	7	59
Ocena własnych war. mater.		
Złe	29	311
Średnie	26	426
Dobre	16	270
Udział w prakt. religijnych		
Kilka razy w tygodniu	33	73
Raz w tygodniu	23	538
1-2 razy w miesiącu	23	134
Kilka razy w roku	24	164
W ogóle nie uczestniczy	27	98
Poglądy polityczne		
Lewica	14	118
Centrum	19	286
Prawica	14	330
Trudno powiedzieć	48	273

Tabela 7. Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, najbardziej niechętnie Polsce?
Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Austria	Belgia	Cypr	Czechy	Dania	Estonia	Finlandia	Francja
Ogółem	10	4	1	4	2	2	1	26
Płeć								
Mężczyźni	12	5	2	5	2	2	1	28
Kobiety	7	2	1	4	2	2	0	24
Wiek								
18-24 lat	6	3	2	3	2	2	1	27
25-34	8	3	0	4	2	1	1	28
35-44	15	5	2	6	2	2	0	28
45-54	12	5	2	5	1	1	0	22
55-64	8	2	1	5	2	2	1	33
65 lat i więcej	8	3	2	4	1	2	2	19
Miejsce zamieszkania								
Wieś	6	3	1	2	1	2	1	20
Miasto do 20 tys.	11	3	2	8	4	1	0	24
20-100 tys.	11	4	1	4	1	2	0	31
101-500 tys.	14	5	2	8	3	1	1	30
501 tys. i więcej mieszk.	11	2	3	4	1	2	2	33
Wykształcenie								
Podstawowe	6	3	1	4	1	1	1	14
Zasadnicze zawodowe	6	4	3	3	2	4	1	22
Średnie	13	4	1	3	3	1	0	33
Wyższe	17	3	1	13	1	1	1	46
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	12	4	0	17	0	0	0	54
Prac. umysł. niż. szczebla	14	1	0	6	2	2	2	30
Pracownicy fiz. - umysł.	8	4	0	0	4	1	0	29
Robotnicy wykwalifikowani	12	3	4	3	1	2	1	24
Robotnicy niewykwalifik.	3	8	0	3	2	0	0	20
Rolnicy	4	3	0	2	3	2	0	24
Pracujący na własny rach.	27	7	3	4	0	8	3	30
Bierni zawodowo								
Renciści	6	3	2	4	2	0	0	26
Emeryci	7	3	1	4	1	2	1	20
Uczniowie i studenci	8	1	2	5	4	4	0	27
Bezrobotni	13	5	2	4	1	1	1	25
Gospodynie domowe i inni	10	5	0	2	3	5	0	20
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	12	3	0	12	2	1	1	32
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	12	4	3	1	3	0	0	33
sekt. pryw. poza rolnict.	11	4	1	2	1	4	1	29
prywatnym gosp. rolnym	7	4	0	2	3	3	0	24
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	5	3	2	3	2	1	1	21
301-500	5	4	3	2	1	2	0	23
501-900	12	2	0	4	2	1	1	29
901-1200	11	2	0	4	0	1	1	21
Powyżej 1200 zł	19	5	1	19	1	1	1	52
Ocena własnych war. mater.								
Złe	8	3	1	2	2	2	0	22
Średnie	9	3	2	4	1	2	1	24
Dobre	12	5	1	7	3	2	1	33
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	11	5	1	5	0	3	0	22
Raz w tygodniu	9	3	1	5	2	2	1	27
1-2 razy w miesiącu	10	6	1	3	1	1	1	21
Kilka razy w roku	11	4	0	4	2	0	1	28
W ogóle nie uczestniczy	9	1	3	4	2	2	1	26
Poglądy polityczne								
Lewica	14	4	2	10	1	2	1	34
Centrum	11	4	2	4	3	2	0	23
Prawica	11	5	1	6	1	1	1	36
Trudno powiedzieć	4	2	0	1	1	2	0	13

(continued)

Tabela 7 (cd.). Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, najbardziej niechętne Polsce?
Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Grecja	Hiszpania	Holandia	Irlandia	Litwa	Luksemburg	Łotwa	Malta
Ogółem	1	3	4	2	3	1	2	1
Płeć								
Mężczyźni	2	4	5	2	2	1	2	2
Kobiety	1	2	3	1	3	0	3	1
Wiek								
18-24 lat	2	5	1	2	5	2	3	1
25-34	1	2	7	2	2	1	3	3
35-44	2	3	2	2	2	1	2	1
45-54	1	2	6	1	3	1	2	1
55-64	2	5	4	1	2	1	1	0
65 lat i więcej	1	2	3	1	2	0	2	1
Miejsce zamieszkania								
Wieś	1	4	3	2	2	1	2	1
Miasto do 20 tys.	2	2	4	0	1	1	2	1
20-100 tys.	2	2	3	1	5	0	1	1
101-500 tys.	2	2	6	3	3	2	4	2
501 tys. i więcej mieszk.	0	2	6	1	3	2	4	1
Wykształcenie								
Podstawowe	1	2	1	1	2	0	3	1
Zasadnicze zawodowe	3	4	5	1	2	2	4	2
Średnie	1	3	5	2	4	1	1	1
Wyższe	0	2	6	1	3	0	1	2
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	0	6	0	2	0	0	0
Prac. umysł. niż. szczebla	0	2	7	4	3	1	1	1
Pracownicy fiz. - umysł.	0	3	4	1	2	1	7	1
Robotnicy wykwalifikowani	1	1	6	0	2	2	1	5
Robotnicy niewykwalifik.	6	2	3	5	5	0	3	0
Rolnicy	0	8	4	0	0	0	2	0
Pracujący na własny rach.	0	6	3	0	7	0	0	8
Bierni zawodowo								
Renciści	1	3	3	2	1	0	1	0
Emeryci	2	2	3	1	2	0	2	1
Uczniowie i studenci	3	5	1	0	4	1	4	0
Bezrobotni	3	5	5	3	3	3	4	3
Gospodynie domowe i inni	0	0	2	3	6	0	4	0
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	1	1	5	2	4	1	1	0
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	0	4	7	1	1	3	1	6
sekt. pryw. poza rolnict.	2	2	5	2	3	1	2	2
prywatnym gosp. rolnym	0	8	5	0	3	0	3	0
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	2	3	2	0	1	2	2	3
301-500	0	5	4	1	3	1	3	1
501-900	1	2	3	2	3	1	2	0
901-1200	2	2	5	3	4	1	2	1
Powyżej 1200 zł	0	3	11	0	5	0	3	0
Ocena własnych war. mater.								
Złe	2	2	4	2	2	1	2	2
Średnie	1	3	4	2	3	1	2	1
Dobre	1	3	3	1	3	1	3	1
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	5	3	0	1	0	5	1
Raz w tygodniu	2	3	5	1	3	1	2	2
1-2 razy w miesiącu	1	3	5	3	2	1	4	1
Kilka razy w roku	2	2	3	2	2	0	1	0
W ogóle nie uczestniczy	1	5	3	2	3	0	1	1
Poglądy polityczne								
Lewica	1	7	8	4	1	1	3	1
Centrum	2	2	4	1	2	1	2	3
Prawica	2	3	5	2	4	1	4	1
Trudno powiedzieć	0	1	1	1	2	0	1	0

(continued)

Tabela 7 (cd.). Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, najbardziej niechętne Polsce?
Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Niemcy	Portugalia	Słowacja	Słowenia	Szwecja	Węgry	Wielka Brytania	Włochy
Ogółem	25	2	2	1	2	1	25	6
Płeć								
Mężczyźni	26	3	1	1	2	1	27	8
Kobiety	25	2	2	1	1	1	22	4
Wiek								
18-24 lat	31	1	3	3	3	1	24	7
25-34	31	5	2	1	2	2	28	8
35-44	23	2	2	1	2	1	28	3
45-54	25	3	0	0	1	2	28	6
55-64	24	2	2	1	2	0	22	9
65 lat i więcej	20	2	1	0	2	2	18	1
Miejsce zamieszkania								
Wieś	22	2	1	2	2	1	22	5
Miasto do 20 tys.	26	2	2	2	1	1	21	7
20-100 tys.	33	1	1	1	2	3	24	6
101-500 tys.	21	4	3	0	3	2	28	6
501 tys. i więcej mieszk.	30	2	1	1	2	0	35	3
Wykształcenie								
Podstawowe	21	2	3	1	2	2	16	4
Zasadnicze zawodowe	22	2	1	1	0	1	26	6
Średnie	31	2	1	2	2	1	29	6
Wyższe	31	4	1	1	4	1	31	8
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	27	2	2	0	2	0	36	6
Prac.umysł.niż.szczebła	27	3	1	2	5	1	30	7
Pracownicy fiz.- umysł.	29	5	0	0	0	1	22	3
Robotnicy wykwalifikowani	28	1	1	1	1	1	32	9
Robotnicy niewykwalifik.	21	3	3	0	2	0	31	2
Rolnicy	23	3	0	2	0	2	25	3
Pracujący na własny rach.	20	7	4	0	3	0	35	3
Bierni zawodowo								
Renciści	25	1	0	1	2	1	18	5
Emeryci	21	1	2	1	1	1	19	4
Uczniowie i studenci	33	1	3	3	3	1	29	7
Bezrobotni	28	4	3	1	2	4	19	9
Gospodynie domowe i inni	25	0	3	3	3	0	21	5
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	26	3	2	2	3	1	31	7
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	26	4	1	0	1	3	25	7
sekt. pryw. poza rolnict.	28	3	1	0	2	0	31	4
prywatnym gosp. rolnym	21	0	0	2	2	2	27	4
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	26	5	3	3	3	4	26	5
301-500	24	1	1	1	2	1	26	3
501-900	25	1	1	0	2	1	26	6
901-1200	34	3	4	1	3	1	27	9
Powyżej 1200 zł	23	1	2	0	2	0	38	11
Ocena własnych war. mater.								
Złe	27	3	1	1	2	3	23	6
Średnie	23	2	2	1	2	1	24	5
Dobre	28	2	2	1	1	1	28	6
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	24	3	3	0	1	1	16	7
Raz w tygodniu	25	2	1	1	2	1	25	6
1-2 razy w miesiącu	26	1	2	1	4	3	25	5
Kilka razy w roku	25	2	2	2	1	1	26	6
W ogóle nie uczestniczy	31	6	1	0	2	1	25	5
Poglądy polityczne								
Lewica	27	3	1	3	1	1	35	9
Centrum	27	5	1	1	2	2	30	5
Prawica	31	1	2	1	3	1	28	7
Trudno powiedzieć	17	1	2	1	1	1	11	3

(continued)

Tabela 7 (cd.). Które państwa Unii Europejskiej są obecnie, Pana(i) zdaniem, najbardziej niechętnie Polsce? Proszę wskazać nie więcej niż trzy takie państwa

(%)

	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	1000
Płeć		
Mężczyźni	31	475
Kobiety	44	525
Wiek		
18-24 lat	32	152
25-34	31	177
35-44	32	172
45-54	39	184
55-64	38	138
65 lat i więcej	55	178
Miejsce zamieszkania		
Wieś	46	372
Miasto do 20 tys.	43	124
20-100 tys.	34	197
101-500 tys.	31	192
501 tys.i więcej mieszk.	28	116
Wykształcenie		
Podstawowe	55	286
Zasadnicze zawodowe	38	256
Średnie	30	349
Wyższe	18	109
Grupa społ.-zaw. pracujący		
Kadra kier.,inteligencja	24	56
Prac.umysł.niż.szczebła	28	103
Pracownicy fiz.- umysł.	36	75
Robotnicy wykwalifikowani	33	98
Robotnicy niewykwalifik.	38	41
Rolnicy	45	51
Pracujący na własny rach.	26	28
Bierni zawodowo		
Renciści	47	99
Emeryci	52	212
Uczniowie i studenci	28	75
Bezrobotni	32	118
Gospodynie domowe i inni	40	43
Pracuje w:		
inst. państw., publicznej	28	143
spółce właścicieli		
prywatnych i państwa	33	84
sekt. pryw. poza rolnict.	33	173
prywatnym gosp. rolnym	40	55
Dochody na jedną osobę		
Do 300 zł	39	132
301-500	41	172
501-900	40	204
901-1200	33	84
Powyżej 1200 zł	9	59
Ocena własnych war. mater.		
Złe	41	309
Średnie	42	422
Dobre	29	269
Udział w prakt. religijnych		
Kilka razy w tygodniu	45	72
Raz w tygodniu	37	533
1-2 razy w miesiącu	39	134
Kilka razy w roku	38	163
W ogóle nie uczestniczy	38	98
Poglądy polityczne		
Lewica	21	118
Centrum	34	284
Prawica	27	326
Trudno powiedzieć	63	272

Tabela 8. Jaka politykę powinna prowadzić Polska w Unii Europejskiej?
Czy, Pana(i) zdaniem, Polska w Unii Europejskiej powinna:
1 - mieć stałych sojuszników, z którymi będzie trwale
współdziałać w różnych sprawach; 2 - zawierać doraźne,
niekiedy krótkotrwałe sojusze dla załatwienia konkretnych
spraw

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	68	12	20	1007
Płeć				
Mężczyźni	73	13	13	479
Kobiety	64	11	25	528
Wiek				
18-24 lat	74	13	14	154
25-34	71	14	15	177
35-44	71	13	16	172
45-54	72	10	18	186
55-64	69	11	20	139
65 lat i więcej	54	11	35	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	64	10	26	376
Miasto do 20 tys.	71	9	20	125
20-100 tys.	70	14	16	197
101-500 tys.	73	12	14	193
501 tys. i więcej mieszk.	70	16	14	116
Wykształcenie				
Podstawowe	59	7	34	290
Zasadnicze zawodowe	72	10	17	258
Średnie	75	14	11	350
Wyższe	63	23	14	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	71	16	12	56
Prac. umysł. niż. szczebla	74	15	11	103
Pracownicy fiz.- umysł.	78	14	8	75
Robotnicy wykwalifikowani	76	11	13	99
Robotnicy niewykwalifik.	74	13	14	41
Rolnicy	69	8	24	53
Pracujący na własny rach.	66	25	9	28
Bierni zawodowo				
Renciści	63	10	28	99
Emeryci	59	9	32	214
Uczniowie i studenci	71	14	15	77
Bezrobotni	71	12	17	118
Gospodynie domowe i inni	62	10	28	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	71	15	14	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	75	16	8	84
sekt. pryw. poza rolnict.	76	14	10	173
prywatnym gosp. rolnym	68	9	23	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	71	7	22	133
301-500	67	11	22	173
501-900	68	11	20	205
901-1200	71	14	15	84
Powyżej 1200 zł	78	17	5	59
Ocena własnych war. mater.				
Złe	66	11	24	311
Średnie	67	10	23	426
Dobre	74	16	9	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	57	14	28	73
Raz w tygodniu	70	10	19	538
1-2 razy w miesiącu	71	12	17	134
Kilka razy w roku	65	14	21	164
W ogóle nie uczestniczy	67	17	16	98
Poglądy polityczne				
Lewica	78	14	9	118
Centrum	78	11	11	286
Prawica	74	15	11	330
Trudno powiedzieć	47	9	44	273